

Notitie

Contactpersoon Jeroen Nagtegaal

Datum 6 januari 2016

Kenmerk N001-1235178JNA-agv-V02-NL

Quickscan flora en fauna voor nieuw bestemmingsplan Veenweg Den Haag

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de Gemeente Den Haag heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van natuurwetgeving voor de realisatie van woningbouw aan de Veenweg Den Haag. Dit onderzoek dient als input voor het nieuw vast te stellen bestemmingsplan.

Bij alle ruimtelijke ingrepen en plannen dient aannemelijk gemaakt te worden dat het voornemen uitvoerbaar is. Een inschatting van eventuele belemmeringen op het gebied van natuurwetgeving is hier onderdeel van. Bij een bestemmingsplan is ook het gemeentelijke beleidsplan relevant. Al tijdens de planvorming dient inzichtelijk gemaakt te worden of er (mogelijk) sprake is van effecten op beschermde natuurwaarden, of er voldoende mogelijkheden zijn om eventuele effecten te voorkomen, mitigeren of compenseren, en of hiervoor een ontheffing- of vergunningsplicht geldt.

In deze notitie wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Welke natuurwetgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met deze wetgeving?
- Welke consequenties zijn daar aan verbonden?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.1.1 Relevante natuurwetgeving

De planlocatie ligt niet in beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied, Nationaal Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS)). De afstand tot het meest nabije Natura 2000-gebied (Meijndel & Berkheide) bedraagt circa 7 kilometer. Externe effecten van stikstof(depositie) in het Natura 2000-gebied worden uitgesloten omdat 1) de beoogde verkeerstoename door slechts zes bouwblokken zeer beperkt blijft en 2) bovendien de Natura 2000-gebieden ruim verder van het plangebied af liggen dan de 3 kilometer die op basis van het stikstofmodelleringsprogramma AERIUS wettelijk is vastgelegd als maximale afstand. De afstand tot het meest nabij gelegen deel van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS) bedraagt circa 2,5 kilometer. Effecten hierop worden uitgesloten, omdat er door de bestemmingsplanwijziging geen fysieke aantasting en versnippering plaatsvindt en geen wezenlijke kenmerken en waarden worden geschaad.

De Stedelijke Groene Hoofdstructuur, zoals opgenomen in het gemeentelijke groenbeleidsplan, ligt op ruime afstand van het plangebied (900 meter) (Gemeente Den Haag, 2005). Gezien de aard van de ontwikkeling, de beperkte invloedssfeer en/of de afstand tot de Stedelijke Groene Hoofdstructuur, worden effecten op dergelijke gebieden op voorhand uitgesloten.

Het plangebied ligt wel naast een Stedelijke Ecologische Verbindingszone (sev) zoals aangewezen in 'Zone Leidschenveen' door de gemeente Den Haag (Gemeente Den Haag, 2008).

Deze toetsing richt zich daarom alleen op het beschermingsregime voortkomend uit de Flora- en faunawet (soortbescherming) en de sev zoals benoemd in het gemeentelijke groenbeleidsplan. Een uitgebreide beschrijving van de relevante natuurwetgeving is opgenomen op de website van Tauw (www.tauw.nl/natuurwetgeving/flora-en-faunawetgeving).

1.2 Werkwijze toetsing

De mogelijke aanwezigheid van beschermde gebieden en/of beschermde soorten is in eerste instantie bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Een oriënterend veldbezoek op 2 december 2015 (zie bijlage 1)
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Eerder uitgevoerde ecologische onderzoeken (Koorevaar, 2011, Mostert, 2012)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van verschillende literatuurbronnen is nader bekeken welke beschermde soorten in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Vervolgens is tijdens het oriënterende veldbezoek gecontroleerd in hoeverre soorten daadwerkelijk in het plangebied kunnen voorkomen of in hoeverre de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen. Dit heeft geresulteerd in een overzicht van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden. Getoetst is uiteindelijk of het beoogde voornemen een effect kan hebben op deze beschermde soort(en).

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de aanwezige soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten, opgericht met als doel de kwaliteit van ecologische advisering te verbeteren.

1.3 Situatie en beoogde ontwikkeling

Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied weer, figuur 1.2 geeft een impressie van het plangebied. De planlocatie betreft een braakliggend perceel in een nieuwbouwwijk. Op het

perceel is (recent gemaaide) ruige vegetatie aanwezig, waar plaatselijk delen zijn zonder of met een korte vegetatie. Verspreid over het perceel zijn tevens meerdere plassen aanwezig. Ten noordwesten en noordoosten zijn diverse woningen gelegen. Aan de zuidwestzijde grenst het plangebied aan een fietspad en groenstrook. Ten zuidoosten ligt een watergang, deze watergang en de aan de zuidwestzijde gelegen groenstrook maken onderdeel uit van de (te realiseren) stedelijke ecologische verbindingzone van Den Haag.

Beoogde ontwikkeling

De gemeente Den Haag is voornemens een nieuw bestemmingsplan vast te stellen voor een woningbouwlocatie aan de Veenweg in Den Haag. Het plangebied wordt opgedeeld in zes bouwkvavels met tuin (zie figuur 1.1).

Figuur 1.1 Plangebied met beoogde nieuwe situatie (bron: Gemeente Den Haag)

Figuur 1.2 Een impressie van het plangebied.

2 Toetsing Flora- en faunawet en SEV

2.1 Hoe beschermt de Flora- en faunawet soorten?

De bescherming van inheemse dier- en plantensoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet (hierna Fw). De wet maakt onderscheid in vier categorieën beschermde soorten namelijk:

- Tabel 1-soorten: De meest algemene, niet bedreigde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig gebruik of bestendig beheer en onderhoud. Deze soorten worden in dit rapport niet specifiek benoemd. Rode Lijstsoorten zonder beschermde status zijn evenmin opgenomen, omdat deze soorten niet allemaal bij wet beschermd zijn
- Tabel 2-soorten: Beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling bij bestendig gebruik of bestendig beheer en onderhoud wanneer wordt gehandeld volgens een geaccordeerde en door de initiatiefnemer onderschreven gedragscode
- Tabel 3-soorten: Strikt beschermde soorten bestaande uit de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van bedreigde soorten
- De vierde categorie betreft de soortgroep vogels. Via de Fw zijn alle broedende vogels en hun broedplaatsen, en de functionele omgeving van de broedplaatsen, beschermd. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn rust- en verblijfplaatsen en de functionele omgeving zelfs jaarrond beschermd. Bij de vogels met jaarrond beschermde nestlocatie wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën: de nesten van vogelsoorten van categorie 1 tot en met 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd, terwijl de nesten van categorie 5-soorten dat in principe alleen tijdens de broedperiode zijn. Bij de laatste categorie geldt echter dat wanneer 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden' dat rechtvaardigen, ook de nesten van categorie 5 soorten jaarrond beschermd kunnen zijn

In de Fw is tevens een zorgplicht opgenomen die inhoudt dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor planten en dieren, zoveel als mogelijk achterwege dienen te worden gelaten. Eventueel dienen ook maatregelen te worden genomen om dergelijke gevolgen te beperken. Deze zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. Zie hiervoor ook: www.tauw.nl/natuurwetgeving/flora-en-faunawetgeving/zorgplicht.

2.2 Effectbeoordeling beschermde soorten

Flora

Op basis van globale verspreidingsgegevens (www.floron.nl) kunnen brede orchis (incl. rietorchis & veenorchis), gele helmbloem, klein glaskruid, steenbreekvaren, tongvaren, veldsalie, vleeskleurige orchis (allen tabel 2) in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Binnen 200 meter rondom het plangebied zijn in de NDFF zijn slechts twee waarnemingen van

beschermde planten bekend. Het betreft een waarneming van één salie en een waarneming van twee rietorchissen. Tijdens het oriënterende veldbezoek is een goede indruk verkregen van de aanwezige standplaatsen en is gekeken naar de aanwezige soorten (vaat)planten. Gele helmbloem, klein glaskruid, steenbreekvaren en tongvaren groeien voornamelijk op oude (vochtige) muren. Door het ontbreken van muren of overige geschikte groeiplaatsen binnen het plangebied wordt de aanwezigheid uitgesloten. De andere plantensoorten komen voor in graslanden en voedselarmere milieus. Door de aanwezige ruigte voorziet het plangebied niet in geschikte standplaatsen voor beschermde vaatplanten. Door de afwezigheid van (geschikte standplaatsen voor) beschermde vaatplanten binnen het plangebied wordt een negatief effect op beschermde flora uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van globale verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al., 1992; Thissen et al., 2010) kan alleen eekhoorn (tabel 2) in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Eekhoorn leeft in bomen en bossen. Binnen (de omgeving van) het plangebied zijn slechts enkele bomen aanwezig. Deze bevatten geen nesten van eekhoorn. Gezien de geïsoleerde ligging in het stedelijk gebied én de afwezigheid van nesten wordt de aanwezigheid van eekhoorn uitgesloten. Een negatief effect op alle beschermde grondgebonden zoogdieren wordt zodoende uitgesloten.

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Op basis van globale verspreidingsgegevens (Limpens et al., 1997) kunnen gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (allen tabel 3) in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. In eerder uitgevoerd onderzoek naar vleermuizen zijn deze soorten allemaal aangetroffen in de wijk Leidschenveen (Mostert 2012). Deze soorten gebruiken het landschap op zeer verschillende wijzen. Op basis van gegevens uit de NDFF zijn met name gewone dwergvleermuis en in mindere mate ruige dwergvleermuis waargenomen in de directe omgeving van het plangebied.

Verblijfplaatsen – Vleermuizen gebruiken holtes en spleten in gebouwen en bomen als verblijfplaats. In het plangebied ontbreekt het aan bebouwing. De bomen in de directe omgeving van het plangebied zijn tijdens het oriënterende veldbezoek gecontroleerd op de aanwezigheid van holten en spleten. Holten en spleten zijn daarbij niet aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen binnen het plangebied, wordt een negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

Een advies, niet juridisch verplicht omdat er geen verblijfplaatsen verloren gaan, is het realiseren van nieuwe verblijfplaatsen in de nieuwbouw binnen het plangebied. Denk hierbij aan permanente vleermuisstenen die eenvoudig in een spouwmuur ingemetseld kunnen worden.

Foerageergebied en vliegroutes – Vleermuizen maken gebruik van luwe en donkere delen langs (lijnvormige) geleidende groenstructuren of langs watergangen als foerageergebied en/of als vliegroute. Vleermuizen gebruiken vliegroutes om zich tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden te verplaatsen.

De omgeving van het plangebied is geschikt bevonden als foerageergebied bijvoorbeeld door de aanwezigheid van open water en meerdere groene elementen (struiken, bosperceeltjes, bomenrijen). De brede sloot en de rij van jonge bomen aan de zuidkant van het plangebied vormen het dichtstbijzijnde lijnvormig element dat geschikt is bevonden als vliegroute. Van een negatief effect op foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen is geen sprake door het voornemen, omdat dergelijke elementen met het nieuwe bestemmingsplan behouden blijven (zie figuur 1.1). Daarnaast voorziet de omgeving in meer dan voldoende groen en water om te kunnen voorzien in vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen.

Een advies, niet juridisch verplicht omdat er geen foerageergebieden en vliegroutes verloren gaan, is het realiseren van groene structuren in / om het plangebied. Denk hierbij aan de extra aanplant van een bomenrij of bosplantsoen. Dit is vooral in combinatie met het advies hierboven (bij 'verblijfplaatsen') aan te raden, zodat er goede geleiding is naar de nieuwe verblijfplaatsen.

Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nestlocatie - Op basis van globale verspreidingsgegevens (Hustings & Vergeer, 2002; www.sovon.nl) kunnen boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief in de nabijheid van het plangebied broeden. Huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil zijn voor geschikte broedplaatsen afhankelijk van bebouwing. Door het ontbreken aan bebouwing in het plangebied word de aanwezigheid van (nestlocaties van) huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil uitgesloten. Slechtvalk en ooievaar worden eveneens uitgesloten wegens de afwezigheid van een geschikte nestlocatie. Buizerd, boomvalk, havik, ransuil, roek, sperwer en/of wespandief broeden in bomen. De aanwezige bomen (rondom het plangebied) zijn gecontroleerd op geschikte nesten, deze zijn niet aangetroffen. Door de afwezigheid van geschikte nestlocaties wordt een negatief effect op vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie uitgesloten.

Een advies, niet juridisch verplicht omdat er geen nestlocaties verloren gaan, is het realiseren van nieuwe nestlocaties in de nieuwbouw binnen het plangebied. Denk hierbij aan zogenaamde vogelvides voor huismussen (alleen mogelijk bij pannendaken) en permanente neststenen die eenvoudig in een spouwmuur ingemetseld kunnen worden. Indien dergelijke nestplaatsen worden

gerealiseerd, dan is aan te raden ook voldoende openbaar groen (struikjes en dergelijke) aan te leggen.

Algemene broedvogels - In en in de nabijheid van het plangebied kunnen diverse algemene broedvogels voorkomen. Door de aanwezige ruigtes wordt voorzien in geschikte broedplaatsen voor diverse soorten algemene broedvogels zoals merel en winterkoning. Diverse soorten broedvogels kunnen (gaan) broeden in de (omgeving van) het plangebied. Bij werkzaamheden in het vogelbroedseizoen (globaal van medio maart tot medio augustus) kunnen (nesten van) broedende vogels worden verstoord. Ook kunnen eieren worden beschadigd en jongen worden verwond en gedood. Zodoende moeten de werkzaamheden buiten het vogelbroedseizoen uitgevoerd worden of pas als een ter zake kundige heeft vastgesteld dat er zich geen broedende vogels bevinden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Let wel dat de Ffw geen standaardperiode voor het vogelbroedseizoen hanteert en dat broedende vogels ook buiten de indicatieve periode van medio maart tot medio augustus beschermd zijn.

Reptielen en amfibieën

Op basis van verspreidingsgegevens (Creemers et al. 2009; Herder et al. 2011) kan alleen rugstreeppad (tabel 3) in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het plangebied en de omgeving vormen potentieel geschikt habitat. In 2011 is de gehele wijk geïnventariseerd op onder andere reptielen en amfibieën (Koorevaar, 2011), hierbij is rugstreeppad niet aangetroffen. Ter aanvulling van de huidige gegevens is de NDFF geraadpleegd waarbij geen recente waarnemingen van rugstreeppad in de directe omgeving bekend zijn. De ligging van het plangebied is, ondanks de aanwezige groenstructuren door de wijk, geïsoleerd (genoeg) voor de rugstreeppad ten opzichte van het huidige voorkomen waardoor kolonisatie op korte termijn uitgesloten wordt. Door de afwezigheid van rugstreeppad in de directe omgeving en de geïsoleerde ligging van het plangebied wordt een negatief effect op reptielen en amfibieën uitgesloten.

Vissen

Op basis van verspreidingsgegevens (Struijk et al., 2010) kunnen kleine modderkruiper (tabel 2) en bittervoorn (tabel 3) in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Binnen de voorgenomen ontwikkeling worden echter geen werkzaamheden verricht aan watergangen waardoor een negatief effect op vissen wordt uitgesloten.

Libellen en dagvlinders

Diverse libellen en dagvlinders zijn in de Ffw beschermd. Op basis van verspreidingsgegevens (Dijkstra et al. 2002; Bos et al. 2006; EIS-Nederland et al. 2007) worden binnen of nabij het plangebied geen beschermde libellen of dagvlinders verwacht (hoewel een enkel zwervend exemplaar nooit is uit te sluiten). Gezien het karakter van de ingreep, en de afwezigheid van

geschikt biotoop, is geen sprake van een negatief effect op (populaties van) beschermde libellen en dagvlinders.

Overige ongewervelden

Als ongewervelden zijn in de Flora- en faunawet naast dagvlinders en libellen ook enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, juchtleerkever, vermiljoenkever en heldenbok), weekdieren (platte schijfhoren en bataafse stroommossel) en een kreeftachtige (de inheemse rivierkreeft) beschermd. Op basis van globale verspreidingsgegevens kan platte schijfhoren in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Het plangebied en directe omgeving voorzien niet in een geschikt habitat en/of bevat geen geschikte (landschaps)elementen voor deze soort. De aanwezigheid van en negatieve effecten worden dan ook uitgesloten.

2.3 Conclusies toetsing Flora- en faunawet

In tabel 2.1 zijn de beschermde tabel 2- en 3-soorten en vogels uit de Flora- en faunawet opgenomen waarvan niet uitgesloten kan worden dat zij geschaad worden door de beoogde bestemmingsplanwijziging. De verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet die daarbij overtreden worden zijn, indien van toepassing, eveneens weergegeven.

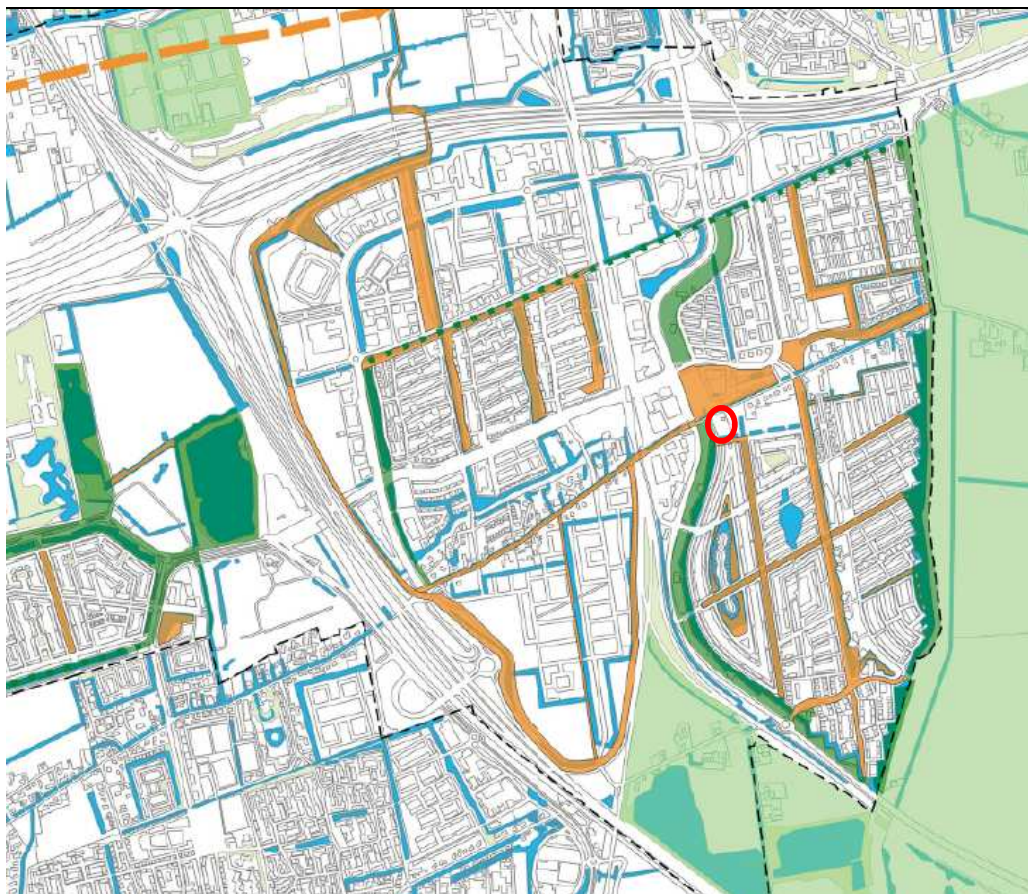
Tabel 2.1 Door de Flora- en faunawet beschermde soorten (tabel 2/3 en vogels) die mogelijk geschaad worden.

Soortgroep	Effecten	Verbodsbepalingen *
Algemene broedvogels, <i>tijdens vogelbroedseizoen</i>	Geen (effecten op) vogels tijdens broedseizoen mits uitvoering buiten vogelbroedseizoen of als een ter zake kundige heeft vastgesteld dat er geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn.	Niet van toepassing, mits is voldaan aan de voorwaarden uit de kolom 'effecten'
Overige soortgroepen	<i>Geen (effecten op) tabel 2/3-soorten</i>	<i>Niet van toepassing</i>

2.4 Nota Stedelijke Ecologische Verbindingszones in Den Haag

Het plangebied ligt naast een reeds gerealiseerde Stedelijke Ecologische Verbindingszone (sev) zoals aangewezen in 'Zone Leidschenveen' door de gemeente Den Haag (zie figuur 2.1) (Gemeente Den Haag, 2008). Het plangebied wordt gescheiden van deze verbindingzone door een fietspad, die reeds verlicht wordt door straatlantaarns. Ter hoogte van het plangebied is de verbindingzone ingericht voor recreatie in de vorm van een speeltuin met een schommel en een glijbaan. Deze locatie vormt een droge versmalling van de verbindingzone die ten zuiden van het plangebied ligt en die bestaat uit een brede watergang met natuurvriendelijke oevers.

De ecologische verbindingszone vormt een directe verbinding met het omringende poldergebied: De Nieuwe Driemanspolder en de Polder van Noortdorp. Het streefbeeld is een natte en droge verbinding. Het zuidelijke deel van de zone is reeds op die manier ingericht. De zone dient te bestaan uit lijnvormige elementen zoals oevers en bloemrijke grasbermen langs watergangen met een goede waterkwaliteit. Deze worden aangevuld met plas-draszones, rietkragen, poelen en struweel dat als schuil- en nestgelegenheid beidt. Doelsoorten zijn zoogdieren als bunzing, watervleermuis en waterspitsmuis, en kleine watergebonden soorten als bittervoorn, rugstreeppad en glassnijder.

Figuur 2.1 Stedelijke Ecologische verbindingszone 'Leidschenveen' (groen) en de ligging van het plangebied (rood omcirkeld)

Toetsing

Het voornemen (de bestemmingsplanwijziging) bevat geen werkzaamheden die uitgevoerd worden in de verbindingzone, aangezien het plangebied op enkele meters afstand ligt. Externe effecten als gevolg van verstoring door geluid en licht zijn uitgesloten als gevolg van het huidige gebruik van (de omgeving van) de verbindingzone. Deze wordt namelijk reeds door de openbare verlichting langs het fietspad verlicht. Effecten van verlichting vanaf de nieuw te bouwen woningen worden daarom niet verwacht. De functie van de verbindingzone is ter hoogte van het plangebied voornamelijk gericht op recreatie. Externe effecten als gevolg van de extra aanwezigheid van mensen of groot materieel zal de huidige mate van verstoring niet overschrijden. Bovendien is langs het overgrote deel van deze zone reeds bebouwing aanwezig, waardoor de soorten die de zone gebruiken reeds een vorm van gewenning hebben ondergaan aan deze vormen van gebruik en inrichting. Permanente en tijdelijk effecten van het voornemen op de verbindingzone zijn daarom uitgesloten. De functionaliteit van de verbindingzone wordt niet aangetast.

3 Conclusies

In opdracht van de Gemeente Den Haag heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van natuurwetgeving voor de realisatie van woningbouw aan de Veenweg. Het bestemmingsplan dient hiervoor gewijzigd te worden.

Toetsing van de beoogde ingreep aan door de Flora- en faunawet beschermde natuurwaarden laat zien dat voor geen van de beschermde soorten een negatief effect verwacht wordt. Nader (veld)onderzoek naar de aanwezigheid van en het gebruik van de planlocatie door beschermde soorten is daarom niet nodig, mits rekening gehouden wordt met het vogelbroedseizoen. Een ontheffing van de Flora- en faunawet is evenmin nodig. Vanuit de Flora- en faunawet gelden daarom met uitzondering van de zorgplicht, geen beperkingen voor de beoogde ontwikkeling.

Op basis van de toetsing van het voornemen aan het groenbeleidsplan van de gemeente blijkt dat ook dat vlak geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het voornemen. Negatieve effecten op de Stedelijke Ecologische Verbindingszone 'Leidschenveen' worden op basis van huidige gebruik en inrichting op voorhand uitgesloten.

Met betrekking tot het vogelbroedseizoen geldt dat de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten het vogelbroedseizoen (medio maart - medio augustus) of pas als een ter zake kundige heeft vastgesteld dat er geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn.

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de uitvoering van de geplande werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn naar de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Met name bij het in onbruik raken van grond is de kans op (nieuw)vestiging van beschermde soorten aanwezig. De conclusies van dit onderzoek zijn daarom hooguit enkele jaren (maximaal 3 jaar) geldig.

4 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

EIS-Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2007. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, libellen en sprinkhanen. European Invertebrate Survey - Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

Gemeente Den Haag, 2005
Groenbeleidsplan 'Groen kleurt de stad' beleidsplan voor het Haagse groen 2005-2015

Gemeente Den Haag, 2008
Nota Stedelijke Ecologische Verbindingszones in Den Haag 2008-2018, Hoofdpijnen voor inrichting en beheer, Uitvoeringsprogramma 2008-2018, augustus 2008, Gemeente Den Haag, Dienst Stadsbeheer

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2011. NEM Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2011. Rapport 2011-043a. Stichting RAVON, Nijmegen.

Hustings F., C. Borggreve, C. van Turnhout & J. Thissen, 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Koorevaar, J., 2011. Nul-meting SEHS Leidschenveen, inventarisatie natuurwaarden in Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur. Adviesbureau E.C.O. Logisch, Nieuwerkerk aan den IJssel.

Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Mostert, K., 2012. Vleermuizen in Den Haag en omgeving 2009-2011. Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland.

Struijk, R.P.J.H., J. Kranenbarg & A. de Bruin. 2010. Verspreidingsonderzoek vissen 2009. Stichting RAVON, Nijmegen

Thissen, J.B.M., C. Achterberg & D. Bekker 2010. Verspreidingsonderzoek Nederlandse Zoogdieren VONZ 2009. Zoogdierverseniging rapport 2010.07. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

www.floron.nl

www.tauw.nl/natuurwetgeving/flora-en-faunawetgeving

www.tauw.nl/natuurwetgeving/flora-en-faunawetgeving/zorgplicht.

Bijlage 1: Veldwerkformulier

(Oriënterend) veldbezoek

Projectnummer: 1235178

Type onderzoek: Quicksan Flora- en faunawet

Adres locatie: Veenweg, Den Haag

Voorafgaand literatuuronderzoek uitgevoerd: Ja, zie hoofdstuk 2

Melden of vrij toegang tot het terrein: vrij toegang / melden bij bewoner, indien aanwezig

Datum: 2 december 2015

Tijd: Circa 11:00-12:00u

Weer: Bewolkt, droog, circa 12 graden

Waarnemer: Jeroen Nagtegaal – junior ecooloog bij Tauw

Beschrijving van het plangebied:

De planlocatie betreft een braakliggend perceel in een nieuwbouwwijk. Op het perceel is (recent gemaaide) ruige vegetatie aanwezig, waar plaatselijk delen zijn zonder of met een korte vegetatie. Verspreid over het perceel zijn tevens meerdere plassen aanwezig. Ten noordwesten en noordoosten zijn diverse woningen gelegen. Aan de zuidwestzijde grenst het plangebied aan een fietspad en groenstrook. Ten zuidoosten ligt een watergang.

Bijzonderheden:

Mogelijk geschikt voor rugstreeppad, nader bekijken op basis van de NDFF. Omgeving oogt in elk geval geschikt. Geen holtes en/of kieren in de bomen aangetroffen in de omgeving. Omliggende panden geschikt voor huismus echter geen bebouwing in het plangebied. Voor vleermuizen plangebied alleen geschikt als foerageergebied, geen (lange) lijnvormige elementen (bomen) aanwezig. Omgeving van het plangebied is gelijkend met het plangebied. Meer dan voldoende uitwijkmogelijkheid om te foerageren voor diverse soorten.

Foto's:

Gemaakt, opgenomen in deze notitie, eventueel meer beschikbaar.

Kaart:

Geen bijzonderheden om op kaart in te tekenen. Geen beschermde soorten aangetroffen.

Ronde plangebied:

Zigzaggend het plangebied doorkruist, plus een ronde in de omliggende straten.